2. kvartal | 2022 | Årgang 16

SOCIALDEMOKRATEN

SYDDJURS

TEMA

Biodiversitet

Facebook: SocialdemokratietiSyddjurs

A

POLITISK VALGTE

MICHAEL STEGGER JENSEN
Borgmester
Økonomiudvalget
Tlf. 2372 8678
micsj@syddjurs.dk

MICHAEL AAKJÆR
Gruppeformand
Sundheds- og ældreudvalget
Social- og beskæftigelsesudvalget
Børn- og ungeudvalget, formand
Tlf. 2372 6804
mica@syddjurs.dk

OLE S. HANSEN
Politisk ordfører
Erhvervs- og planudvalget
Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget
Tlf. 2073 5426
olsh@syddjurs.dk

ANITA SØHOLM
Natur-, teknik- og miljøudvalget
Tlf. 24265174
anis@syddjurs.dk

CASPER GRUD NIELSEN
Familie-, børne- og læringsudvalget
Tlf. 2868 4812
cagrn@syddjurs.dk

JAN FISCHER
Erhvervs- og planudvalget
Tlf. 2082 5521
jafi@syddjurs.dk

SIDSE GRAARUP VANGSTED
Sundheds- og ældreudvalget
Tlf. 2025 8695
sigrv@syddjurs.dk

REGIONSMEDLEM:
Else Søjmark
Tlf. 4018 6968
else.soejmark@rr.rm.dk

Folketingsmedlen:

LEIF LAHN JENSEN
Tlf. 3337 4046 | Leif.jensen@ft.dk

UDGIVER:

Fællesledelsen for
Socialdemokraterne i Syddjurs kommune
Oplag: 400 stk.

Næste nr. udkommer medio september 2022

FÆLLESLEDELSEN:

Formand: **JAN BRUNO JENSEN**
Tlf. 9125 0423 | jabj@syddjurs.dk

Kasserer: **SØREN HOLMGAARD**
Tlf. 2896 8741 | holmemaj@gmail.com

PARTIFORENING EBELTOFT OG OMEGN:

Formand: **PETER RAVN**
Tlf. 5099 6171 | peterravnprivat@gmail.com

Kasserer: **SVEND ERIK KJÆR LAURSEN**
Tlf. 2148 6130 | socsvenderik@gmail.com

PARTIFORENING SYDDJURS-VEST:

Formand: **ANNI PLANNTHIN MOGENSEN**
Tlf. 2835 4017 | annimog@gmail.com

Kasserer: **SØREN HOLMGAARD**
Tlf. 2896 8741 | holmemaj@gmail.com

DJURSKREDSEN:

Kredsformand: **BENTE NORDBEK**
Tlf. 5134 5989 | bente.nordbek@gmail.com

Spørgsmål vedr. medlemskab og evt. flytning bedes rettet til din partiforenings kasserer

REDAKTIONSGRUPPEN:

JAN BRUNO JENSEN - Ansvarshavende redaktør
Tlf. 9125 0423 | jabj@syddjurs.dk

RITA STOKHOLM VINDING
Tlf. 8637 2272 / 6126 7352
rita.vinding@outlook.com

MARIANNE FUGLSBJERG AAKJÆR
Tlf. 2224 4257
familienaakjaer@jubii.dk

SVEND ERIK KJÆR LAURSEN
Tlf. 2148 6130
socsvenderik@gmail.com

MOLLY THOMSEN
Tlf. 8639 4893 / 2115 3010
mollyogbenny@live.dk

DANIEL BUTTENSCHØN
Tlf. 4141 1307
daniel@buttenschon.dk

Indlæg skal være fremme
senest d. 14. august

LAY-OUT OG TRYK:
FREKA GRAFISK A/S **Lerbakken 64, 8410 Rønde**
7022 7026 | www.freka.dk | freka@freka.dk

Biodiversitet

Af Daniel Buttenschøn ❖ Medlem af redaktionsgruppen

Biodiversitet er et meget omtalt emne i øjeblikket, båret af snakken omkring biodiversitetstab og hvad vi skal gøre ved det. I den sammenhæng støder vi ofte på udtrykket den 6. masseudryddelse. Modsat de forrige 5, så er det denne gang et dyr, der er årsagen til masseudryddelsen, nemlig mennesket. Modsat hvad man måske skulle tro, så er denne masseudryddelse ikke en ny ting, der ene og alene skyldes vores industrialiserede verden, men noget der har været i gang siden mennesket begyndte at udvandre fra Afrika for 40.000 år siden.

Men når det nu har stået på i så mange år, hvorfor er det så så aktuelt at diskutere nu?

Noget af det skyldes, at den 6. masseudryddelse ikke er en enkelartet begivenhed, men er en konsekvens af menneskets direkte og indirekte adfærd. Denne har ændret sig over tiden og har derved også ramt biodiversiteten meget forskelligt igennem tiden. Aktuelt har særligt insekter og landbruget fået mange overskrifter i forbindelse med snakken om den nuværende biodiversitetskrise og de er langt hen ad vejen også nogle af hovedpersonerne på hver sit område.

Danmark består af 60% opdyrket land, hvilket gør det til det mest intensivt dyrkede land i verden, og 81% af dette bruges til at producere foder til husdyr, hvilket er ca. 50% af Danmarks samlede areal. Dette sker på stadig større marker med færre levende hegn og derved levesteder for dyr i mellem. Her er beslutningen om at udtage lavbundsjord fra landbruget et rigtigt godt tiltag. Disse jorde har på sigt kæmpe potentiale for skabe en alsidig biodiversitet og er ikke velegnede som landbrugsjord. Tiden må vise, om vi kommer i mål med en frivillig ordning, eller om man på sigt må sadle om for at få mere skub i omstillingen.

Et andet tiltag er at omdanne noget af vores bedste natur til naturnationalparker. Dette sker for at sikre, at de gode områder bliver endnu bedre. I kan læse mere om naturnationalparkerne i indlægget fra vores miljøminister Lea Wermelin.

Et af de mest ophedede emner i debatten er brug af dyr til helårsgræsning. Der er en gruppe, der mener, at det er dyremishandling, og at det ikke længere er vild natur, når dyrene nu er hegnet ind.

I forhold til snakken omkring om natur kan være vild, når der er hegn om, så er der ikke nogen natur, der ikke har en eller anden form for "hegn" eller afgrænsning. Det handler om størrelsen af den natur, man kigger på, og fra hvilket perspektiv man ser det fra.

I forhold til naturnationalparkerne, så kan man med rette diskutere om parkerne er store nok til, at man får en helt naturligt forekommende bestand af store græssere, i form af f.eks. køer og heste.

De arealer, der skal anvendes i Danmark, har en størrelse, der gør, at det er svært for bestandene at være selvregulerende. Det er heller ikke det, man forsøger, eller er tanken bag. Man har valgt, at heste og køer ikke skal leve som vilde dyr, hvor de får lov til at ekspandere voldsomt i gode år og så må sulte og dø i de svære tider. I stedet reguleres bestandene ved at tage individer ud, når bestanden bliver for stor i forhold til den mængde føde som arealerne kan opretholde. Dette gøres for at simulere vild natur med store græssere, så planter, insekter og smådyr oplever det som vild natur fra deres perspektiv. De store græssere er således ikke en egentlig del af naturen, men et værktøj til at opnå de naturområder, der kommer ud af at have helårsgræsning. Men er køer og heste nødvendige for at give naturen de bedste forhold?

I kan læse mere om græsning og dens betydning i Rita Merete Buttenschøns indlæg.

Ikke kun landbrug og manglende urørt natur er en trussel mod biodiversiteten. Klimaændringer truer også særligt de arter med specialiserede krav til levesteder. Dette har også betydning for naturen på Djursland.

Dette kommer Bent Odgaard ind på i sit indlæg om naturen ved Djurslands skrænte kyster.

Udover de store projekter, så er der også en masse ting som kommuner, borgere og virksomheder kan gøre. Syddjurs bidrager allerede med en masse gode tiltag, som I kan læse mere om i Anita Søholms indlæg.

I zonen rundt om Ebeltoft Vig findes et fantastisk eksempel på, hvad et godt samspil kan bidrage med i form af BiodiverCity projektet. Dette giver Jens Reddersen indsigt i.

I private haver kan man også gøre en indsat ved at plante "ukrudtsblomster", lave insekthoteller og lade haven være mere vild.

Det sidste gæsteindlæg fra Susie Kierkegaard handler om at blive inspireret til at gøre en forskel og i dette tilfælde prøve at bruge kirkens arealer til at skabe mere biodiversitet.

Den bedste indsats kommer ved at kombinere de store og de små indsatser. God læsning.

Naturnationalpark skal være gevinst for både natur og friluftsliv i Syddjurs

AF LEA WERMELIN ❖ MILJØMINISTER

Der er ingen tvivl om, at Syddjurs og Mols Bjerge rummer noget af Danmarks skønneste natur. Som miljøminister har jeg selv været heldig at besøge Syddjurs og har fået gode naturoplevelser med hjem i rygsækken.

Det kan være, jeg som bornholmer har et særligt ømt punkt for kuperet terræn, store lysåbne overdrevslandskaber og et blankt hav i horisonten.

Men jeg tror nu, at det er indlysende for enhver, der besøger området – uanset om man er fra Rønne, Ribe eller Ringsted – at naturen i Syddjurs er enestående. Og at vi skal passe godt på den, så vores børn og børnebørn også kan få glæde af den.

Netop det med bevarelsen er vigtig. For set over en bred kam har den danske natur det desværre ikke godt. Vi står i en naturkrise, hvor sommerfugle, svirrefluer og vilde blomster forsvinder. Og hvor vores skove mangler gamle, krogede træer, hvor biller, spætter og flagermus kan trives. Vi har kort sagt været for effektive til at udnytte hver en plet på Danmarkskortet. Og selv i mange af de tilbageværende naturområder spænder vi fortsat ben for den fri natur med skovdrift, grøfter og drænrør.

Derudover trues meget af vores værdifulde natur af tilgroning. Lysåbne arealer risikerer at blive opslugt af krat, og det går ud over markfirben, sommerfugle og vilde blomster. Det er alt sammen faktorer, som betyder, at Danmark er bundskraber i Europa, når det gælder om at passe på de arter og naturtyper, vi er forpligtet til at beskytte.

Da regeringen trådte til, havde vi derfor et løfte til danskerne: Vi ville sætte naturen fri. Med 15 naturnationalparker, hvor biodiversiteten er i centrum. Og med meget mere urørt skov, hvor vi standser motorsavene til gavn for de mange arter, der er afhængige af gamle og døde træer.

Jeg var derfor også glad, da vi i marts kunne løfte sløret for, at en af de 15 kommende naturnationalparker bliver i Mols Bjerge. Her for sig fyrtårne for Danmarks naturindsats, hvor man kan opleve den danske natur, når den for alvor folder sig ud.

Men naturnationalparkerne skal ikke bare være til glæde for os, der er her nu. De skal også styrke biodiversiteten og friluftslivet for de næste generationer.

Derfor gjorde vi os også umage med udvælgelsen. Vi startede med næsten 200 konkrete forslag til placeringer, som var kommet fra danskerne, kommunerne, organisationer og mange andre. Det kogte vi så ned til potentielle områder. Heraf hele to i Syddjurs, hvilket vidner om områdets store naturværdier. I udvælgelsen har vi lyttet til borgmestre, borgere og foreningsliv. Og vi har taget højde for den natur, der allerede er, og den der kan komme.

Nu, hvor Mols Bjerge er udvalgt, tager vi så hul på en ny og vigtig dialog om, hvordan vi får skabt den bedst mulige naturnationalpark her. For hver naturnationalpark skal selvfølgelig udformes med det lokale for øje. Det gælder både i forhold til den lokale natur, der skal bevares og styrkes, men også i forhold til ønsker og bekymringer hos det lokale foreningsliv, naboer og kommunen.

I Mols Bjerge er der et sprudlende friluftsliv, vi skal tænke godt ind. Vi skal sørge for, at den kommende naturnationalpark spiller godt sammen med de formål og den fortælling, som Nationalpark Mols Bjerge bygger på. Og så skal vi sikre god adgang, passe godt på bronzealderhøjene i området – og meget andet.

Nu skal der laves en projektbeskrivelse og forvaltningsplan, som er skræddersyet til Mols Bjerge. Og der er meget, som den lokale projektgruppe, kommunen, foreninger og borgere skal drøfte med Naturstyrelsen. Hvordan skaber vi de bedste rammer? Hvordan sikrer vi, at både børn, unge og voksne er godt klædt på til at færdes trygt blandt de græssende dyr? Og hvordan kan vi få alle med i en god debat, hvor bølgerne går knapt så højt?

Én ting har vi dog allerede besluttet: At der bliver tale om et lavt trådhegn i stil med de hegn, der allerede findes i området. Her vil rådyr og andet vildt nemt kan komme ind og ud. Her har vi lyttet til de lokale ønsker og bekymringer. Og jeg vil gerne sige tak til Michael Stegger og resten af Socialdemokratiet i Syddjurs, som har taget debatten og bakket op om at gøre en ekstra forskel for naturen i Mols Bjerge.

Men den kommende naturnationalpark er ikke de eneste tiltag, der er på vej i Syddjurs. Her kommer også mere urørt skov. Sidste år foreslog vi en udpegning af ca. 30.000 ekstra hektar urørt skov. Forslaget til de konkrete områder er snart på vej i høring, men det omfatter blandt andet Hestehave Skov og Ringelmose Skov på Kalø og skovene på den sydlige del af Helgenæs, som vi fremover vil frede for motorsavene.

Der er ingen tvivl om, at naturindholdet i Syddjurs og Mols Bjerge allerede er meget højt. Her er hugorme, der slikker sol i græsset. Røde glenter, der svæver majestætisk over det åbne istidslandskab, ligesom Mols er et af de få steder herhjemme, hvor man kan få øje på det ildrøde bagparti fra den truede mariehøne-edderkop.

Her har årtiers naturgenopretning og indsatsen fra Nationalparken gjort en stor forskel. Det skal fortsat gå hånd i hånd med naturnationalparken. Til gavn for naturen og til glæde for alle os, der elsker at komme ud i det fri.

Græsning i naturforvaltningen

RITA MERETE BUTTENSCHØN ❖ INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB OG NATURFORVALTNING, KØBENHAVNS UNIVERSITET

Der har været meget polemik omkring hegn og store græsædende dyr i naturforvaltningen, især efter beslutningen om etablering af 15 naturnationalparker bl.a. ved Fussingø og på Mols.

Er græsning nødvendig for at bevare vores vilde plante- og dyreliv og behøver det at være i store folde med helårsgræsning? Det er et spørgsmål vi ofte får stillet og som vi må svare ja til.

Overdrev, heder og egekrat, som vi bl.a. kender fra Mols Bjerge, udgør rester af et overdrevslandskab, som for godt 200 år siden dækkede store dele af Djursland og det øvrige Jylland. Det åbne overdrevslandskab blev gradvis udviklet og vedligeholdt af husdyrgræsning og anden udnyttelse efter landbrug og husdyrhold kom til Danmark for godt 6000 år siden. Vores vilde flora og fauna fandtes længe før husdyrene kom til og gradvis afløste uroksen og andre store planteædende dyr. Lysåben natur indgik som en del af dynamikken mellem skov og åbne arealer, skabt af naturlige forstyrrelser; oversvømmelse, lynbrande, stormfald og ikke mindst af de vilde, planteædende dyr. Lysåben natur fandtes især på vådbundsarealer, langs vandløb og søer og på eksponerede kyster, terræntyper, hvor vi også i dag finder en stor del af vores natur blot i mere fragmenteret og reduceret tilstand.

Mange af vores vilde arter er i dag truede på grund af mangel på plads og egnede levesteder. Dræning og tørlægning af vådområder betyder, at tilgroning kan ske væsentligt hurtigere end i økosystemer med naturlig hydrologi. Naturlige forstyrrelser i form af ild og vand får sjældent lov til at brede sig til større områder. Stedvis skaber hjortevildt lysninger og variation i skove. Men dyrenes antal og artsmæssige sammensætning er ikke tilstrækkeligt til, at den beskyttede natur kan vedligeholdes gennem vildtets græsning og være selvforvaltende.

Der er brug for større sammenhængende naturområder for at beskytte biodiversiteten, dels fordi mange arter ikke kan overleve på små isolerede naturområder, dels fordi vigtige processer i naturen kræver stor plads. Rigtig mange af vores arter er f.eks. knyttet til overgangszonen mellem skov og andre åbne arealer med en dynamik mellem tilgroning og etablering af lysninger, som græsning kan skabe, og som kræver stor plads. Græsning har været forbudt i skovene igennem 200 år fra den første skovlov i 1804, der krævede at skovene blev hegnet og dyrene holdt ude, for at beskytte de sidste rester af skovene, som udgjorde mindre end 5 % af landarealet. På Mols var skovene stort set væk allerede i middelalderen og træ en mangelvare. I dag er det tilladt at indføre græsning i op til 10 % af den enkelte skov og give mulighed for igen, at anvende græsning til etablering af brede, dynamiske skovbryn. De nye naturnationalparker indeholder alle en mosaik af skov, krat og lysåbne arealer, hvor græsning kan være med til, at udvikle en varieret vegetationsstruktur til gavn for biodiversiteten. En mosaik af forskellige naturtyper betyder ligeledes, at der er mulighed for ly og læ for dyrene og et varieret fødeudbud hen over året.

Vi har en lang tradition for, at anvende græsning i naturforvaltningen i Danmark og andre steder i Europa. Det er 50 år siden, at der blev startet græsningsforsøg på Mols. På Molslaboratoriet blev der indført galloway kvæg fra Skotland fordi vi ønskede en hårdfør kvægrace, der var vant til at være på græs året rundt. På statens arealer valgte man i samarbejde med Landbohøjskolen selv ,at udvikle en hårdfør kvægrace, skovkvæget, egnet til græsning på marginale jorder. Skovkvæget er et krydsningsprodukt mellem to danske malkekvægsracer og otte europæiske kødkvægsracer.

Græsning som naturpleje er andre steder primært baseret på aftaler med landmænd eller andre dyreholdere om, at levere kvæg til afgræsning både på offentligt ejede og private naturarealer. Naturområder har generelt en lav planteproduktion, og mange enge er blevet mere våde som følge af at jorden har sat sig. De er ikke så attraktive som græsningsarealer for husdyrhold, hvor rentabiliteten er afhængig af høj tilvækst. Omvendt er græsningsdrift, der oftest er baseret på ret intensiv sommergræsning med en enkelt dyreart, heller ikke optimal i forhold til biodiversitet. Græsningen har mange steder ikke været tilpasset forholdene. Mange naturområder græsses for hårdt i sommerhalvåret og står som tætgræssede plæner stort set uden blomstrende urter til gavn for sommerfugle og bier, mens andre arealer græsses for lidt og gror til med grove græsser. Her vil helårsgræsning med flere forskellige arter af dyr tilpasset den enkelte lokalitet resultere i en bedre naturkvalitet.

Fordele ved helårsgræsning

Helårsgræsning indebærer, at græsningstrykket er afpasset efter den aktuelle bæreevne uden behov for supplerende fodring. Ved helårsgræsning er bæreevnen typisk 25-30 % af bæreevnen ved sommergræsning. Det betyder, at dyretætheden skal være tilsvarende lav og græsningstrykket derfor er lavt i sommerhalvåret i forhold til den tilgængelige plantevækst. Dyrenes kontinuerlige ophold betyder, at de i høj grad er tilvænnet den tilstedeværende planteføde og bedre kan udnytte og påvirke den.

- Årstidsbestemte variationer i dyrenes valg af habitat og føde bevirker, at der sker en mere heterogen afgræsning og deraf følgende udvikling af større strukturmæssig variation ved helårsgræsning end ved mere intensiv sommergræsning.
- Et lavt græsningstryk i sommerhalvåret giver mulighed for større blomsterrigdom og frøsætning til gavn for f.eks. sommerfugle, vilde bier og andre insektgrupper, der har behov for pollen- og nektarplanter, samt for frøspisende insekter og fugle.
- Når væksten starter om foråret, er planterne på de foretrukne græsningsarealer græsset i bund således, at der er tilstrækkeligt lys og frøbede til at nye planter kan spire frem, og solopvarmede pletter med bar jord til gavn for varmekrævende dyr.
- Ved græsning året rundt øges spredningen af frø generelt og inkluderer frø fra planter, der modner sent og/eller som kun ædes om vinteren.
- Dyrenes tilstedeværelse betyder, at der er friske ekskrementer året rundt til gavn for gødningsfaunaen, der har betydning for næringsstofomsætning, iltning af jorden, sekundær frøspredning og parasitkontrol.

I forhold til besøgende betyder helårsgræsning, at dyrene ikke forbinder mennesker med fodring og de derfor ikke er opsøgende. Den lave dyretæthed betyder, at de kan være svære at få øje på – eller nemme at undgå, hvis det er det man vil.

De græssende dyr påvirker vegetation og jordbund på forskellige måder, der skaber de mange nicher for andre organismer, som vi ikke kan efterligne ved slåning eller rydning.

Djurslands kyster og biodiversitet

AF BENT ODGAARD ❖ PROFESSOR EMERITUS, DR. SCIENT. ❖ INSTITUT FOR GEOSCIENCE, AARHUS UNIVERSITET

Danmark er et lille land beriget med en lang kystlinje, som gør at ingen dansker har langt til stranden. Dette privilegie har vi nemt ved at glemme, men f.eks. i EU-sammenhæng taler man om en kystzone som et 10 km bredt bælte fra kysten og indlands. Dette bælte berører store arealer på Djursland, men her skal vi se nærmere på den egentlige kyst, og dens betydning for Djurslands biodiversitet. Vi tager først et kig tilbage for, at forstå kysternes historie og ender med et kig fremad i lyset af de forventede klimaændringer.

Kystens beliggenhed er bestemt af landhævninger og havvandstand, som har varieret meget siden sidste istid. For 8-10.000 år siden steg havvandstanden meget kraftigt, og meget af det Danmark som istiden havde efterladt blev oversvømmet. For 6000 år siden nåede havet langt ind i Kolindsund med dens mange sidegrene, Norddjursland var en ø, og helt ind i Korup Sø fandtes østersbanker. Siden da har landet hævet sig i 3-5 meter hurtigere end havvandstanden, hurtigst mod nordøst. Derfor finder vi i dag gamle kystskrænter i nogen afstand fra den nuværende kyst, beskyttet af flader af hævet havbund foran.

Nogle kyster udsættes for havets erosion, og vi får stejlskrænter. Andre kyster er beskyttede, og her aflejres ved højvande fint materiale, så der dannes såkaldte strandenge. Stejlskrænter og strandenge rummer hver deres egen helt specielle biodiversitet.

Klimaet på Djursland er betinget af nærheden til Storebæltsområdet, som er det nedbørsfattigste i Danmark. Derfor finder vi på stejlskrænterne i det sydøstlige Djursland, f.eks. ved Jernhatten, på Helgenæs og ved Elsegårde, elementer af den såkaldte Storebæltsflora, arter, som er knyttet til et mere kontinentalt klima med mange solskinstimer og lav nedbør. Eksempler er planter som Knopnellike, Liden Sneglebælg og Hjorterod, der alle er sjældne i Danmark. De første to er også på den såkaldte rødliste over arter, som er truede eller under pres i Danmark.

På strandengene og de tilknyttede strandoverdrev finder vi en række arter, som klarer tidvis overskylning af saltvand. Her er specialiteter som Jordbærkløver, Spidshale og Smalbladet Hareøre.

De meget varierende forhold langs kysterne afspejles på det såkaldte biodiversitetskort over Danmark, hvor især kysten fra Grenå og sydover, på store dele af Helgenæs og ved Mols er hotspots med mange arter. De klimaændringer, der allerede er i gang, og som forventes at accelerere fremover vil betyde stigende havvandstand og flere storme. Denne kombination kan frygtes at sætte biodiversiteten langs kysterne under pres. På stejlkysterne vil erosionen øges, måske så meget så skrænterne bliver næsten bare for vegetation og de sjældne arter forsvinder. De flade strandenge, derimod, vil blive truet af oversvømmelse, og den specielle flora vil måske forsvinde. Det er dog usikkert, da strandengene måske vil virke som "sedimentfælder", hvor der i takt med havstigning vil blive aflejret sand og ler, så strandengene så at sige vokser med havstigningen.

Vi må se i øjnene, at meget af denne udvikling, vi nok ikke kan gøre noget ved på kort sigt. De fleste ressourcer til imødegåelse af havstigninger vil nødvendigvis blive anvendt på klimasikring af kystbyerne. På længere sigt er håbet at reduktion i udledning af drivhusgasser – eller bedre reduktionen af disse i atmosfæren – vil lede til minimering af klimaændringerne. Denne indsats vil række langt ud over nuværende generationers levetid.

Hjorterod er en skærmplante, som hvis nordvestligste forekomster i Europa findes i Oslofjorden og på Djursland.

Foto B. Odgaard.

Knopnellike er et eksempel på den såkaldte Storebæltsflora, planter knyttet til det et nedbørsfattigt og solrigt klima.

Foto B. Odgaard.

FREKA GRAFISK A/S

SKILTNING
BANNERE
BEACHFLAG
BILREKLAME
PYLONER
KLISTERMÆRKER

PROFILTØJ
TRYK/BRODERI PÅ:
ARBEJDSTØJ
T-SHIRTS
BUKSER
OVERTØJ

REKLAME ARTIKLER
LOGOVAND
HALSEDISSER
NØGLERINGE
BOLCHER / SLIK
POSER

TRYKSAGER
VISITKORT
BROCHURER
FLYERS
PLAKATER
POSTKORT

HJEMMESIDER
WEBDESIGN
HOSTING
PROGRAMMERING
WORDPRESS
SEO

KLUBTØJ
HOODIES
SPORTSTØJ
JAKKER
T-SHIRTS
HESTEARTIKLER

Ring på 70 22 70 26, skriv på freka@freka.dk eller kig forbi Lerbakken 64, Rønde

Den mangfoldige natur i Syddjurs

AF ANITA SØHOLM ❖ BIOLOG, MEDLEM AF NATUR, TEKNIK OG MILJØUDVALGET OG FREDNINGSNÆVNET

Jeg var 3 år gammel, da jeg sammen med min familie i 1970 flyttede til den daværende Rønde Kommune fra København. En lejlighed i Valby med en lille forhave og et uderum i midten af lejlighedskomplekset med lidt højt græs, en vippe og en gynge, blev skiftet ud med en bolig i vandkanten ved Kalø Vig (hvor keramiker Malene Møller Hansen i dag bor i Egens Havhuse).

En mangfoldighed af fugle, fisk, tudser, insekter, planter, træer, eng, skov, bakker, hav, sø og å åbenbarede sig for mig, og skabte kimen til den livslange glæde ved, at færdes i naturen og ønsket om at tage vare på den. Jeg kunne ligge i timevis på maven på den lille træbro, der gik over Kolåen og kigge ned på fisk, krabber, krebsdyr osv. ved udmundingen af åen. Og det var en magisk verden, man trådte ind i, når grantræerne lukkede sig sammen om en i Ringelmose skov, og vandløbene klukkede, mosset duftede og fuglene sang foroven. I Mols Bjerge løb vi utrætteligt op og ned af bakkerne og på de fine strande lærte vi, hvordan sand føltes mellem tæerne, og fik et gys i det kolde havvand, når vi hoppede i. Senere fik min familie et lille husmandssted med masser af forskellige dyr, mark og eng og kæmpe naturhave i Korup udenfor Rønde.

Naturen i Syddjurs anno 2022

Det er ikke en tilfældighed, at Syddjurs Kommune i dag rummer en nationalpark og inden så længe også en naturnationalpark. Her er et godt fundament for, at skabe en mangfoldig og rig natur qua de mange forskellige naturtyper med gode livsbetingelser for flora og fauna.

Vi har gjort det godt indtil nu, men vi kan gøre det endnu bedre. Jeg har været med til vedtage en træpolitik, udfase brugen af pesticider på kommunale arealer, friholde vejrabatter for giftigt fyld, begrænse slåningen af kommunale arealer inkl. vejrabatter indtil blomsterne har sat frø, indtænke danske hjemmehørende arter i udarbejdelsen af lokalplaner, overholde fredningerne, beskytte bilag IV arter ved projektbyggeri, få naturen indtænkt i etablering af regnvandsbassiner, oprettet naturpulje, hvor der kan søges om midler til projekter, der øger biodiversiteten, etableret et mobilt naturplejeprojekt med heste på kommunale arealer og oprettet et Grønt Råd. Listen er lang og de nævnte tiltag er slet ikke udtømmende. Men vi fortsætter stadigvæk, fordi det er så essentielt, at der er en rig og mangfoldig natur at give videre til vores efterkommere!

Ny Biodiversitetsstrategi vedtaget i kommunen

Syddjurs Kommune har i flere år arbejdet for, at styrke den vilde natur og arternes mangfoldighed. Det er blandt andet sket i regi af Danmarks Vildeste Kommune, men også gennem samarbejdet med Nationalpark Mols Bjerge, Naturstyrelsen, Fredningsnævnet og private lodsejere. For at styrke kommunens indsats for en mere mangfoldig natur har vi i Natur, teknik og miljø- udvalget den 8. marts 2022 godkendt en ny biodiversitetsstrategi. Den nye strategi skal styrke kommunens arbejde for en natur, hvor der er plads til en større mangfoldighed af planter, svampe, insekter og dyr.

Biodiversitetsstrategien rummer en oversigt over de bedste virkemidler og indsatser fordelt ud på kommunens plandistrikter. På den måde vil strategien virke som et prioriteringsværktøj, når ressourcer skal fordeles til nye naturprojekter. Strategien kan for eksempel hjælpe med, at afklare om der er behov for græsningsprojekter for sjældne blomster, eller om der i stedet bør etableres vandhuller til sjældne frøer, når der laves nye projekter i et lokalområde. Naturbæltet BiodiverCity, der er beskrevet andetsteds i bladet, er et eksempel på et biodiversitetsprojekt af høj kvalitet.

Strategien identificerer fire udfordringstemaer, der samtidig er indsatsområder, når der skal udarbejdes projekter for lokal natur. De fire temaer er:

- Naturlig skov
- Naturlig græsning
- Naturlige vådområder
- Sammenhæng i den gode natur

Hvert tema identificerer en række værktøjer, som kan styrke en mangfoldig natur. Det kan for eksempel være styrkelse af den naturlige skov gennem etablering af lysninger, naturligt henfald af gamle træer og afvikling af dræn, så der opstår mindre vandhuller.

Mere biodiversitet i haven

Lader du din have gro mere naturligt, er du med til at skabe levesteder til dyr og planter. Hvis du gerne vil forbedre biodiversiteten i din have, er der forskellige tiltag du kan gøre:

Ved at undlade at sprøjte med sprøjtegifte i haven, er der mulighed for, at flere forskellige planter kan etablere sig, hvorved biodiversiteten øges både i forhold til planter og insekter. Mange sprøjtemidler kan desuden være skadelige for insekter.

Slå ikke græsset for tit. Derved giver du blomstrende urter mulighed for at etablere sig. Når der ses blomstring, skal græsset ikke slås mere end to gange om året. Første gang i slutningen af foråret og anden gang midt september, hvor blomsterne har smidt sine frø, som kan spire til næste forår.

Lad være at gøde græsplænen, så får du flere blomstrende urter i haven. Hvis græsset ikke gødes, vil jorden blive mere næringsfattig. Herved vil forskellige blomstrende urter have mulighed for at etablere sig.

Bunker af sten og stenbede øger biodiversiteten. En stensætning rummer mange hulninger, hvor biller, sommerfugle, vilde bier og edderkopper lever. Hulrummene kan også bruges af mange dyr til at overvintre i. Derudover bruger sommerfugle og firben stenene, at varme sig på når solen skinner.

Kvasbunker eller kvashegn er med alle sine hulrum gode levesteder for bl.a. insekter, svampe, fugle, salamandere og vilde bier. En kvasbunke er også et dejligt sted, at gå i vinterhi for et pindsvin. Jo større kvasbunke des bedre, så der kan blive tørt og lunt inde i midten.

Store gamle træer er på grund af dets mikrohabitater et levested for mange dyr, planter og svampe, som kun kan leve her. Her kan være tale om bl.a. spætter, flagermus, forskellige laver samt insekter, som trives under træernes løstsiddende bark og i andre hulheder, der findes på gamle træer. Derfor er det vigtigt at bevare de store gamle træer.

Min vilde naturhave med gærdselshegn og vilde planter til gavn for insekter og dyr.

Det er meget vigtigt at have vand i haven - året rundt! Tudser, frøer og salamandere har brug for vand for, at kunne holde sig våde. Fugle, bier, pindsvin og sommerfugle kan bruge vandet til at drikke af. Vand i haven giver fx 50% flere fugle. Placer gerne en havedam eller et vandhul i fuld sol. På den måde kan vandet blive varmet hurtigt op, hvilket dyrene, der lever deri, godt kan lide. Husk, at der skal være et par trædesten til dyrene, samt fx en let gren på overfladen, som bier kan sidde og drikke vand på.

At øge biodiversiteten i haven stemmer overens med Verdensmål nr. 15, der indebærer at bekæmpe tab af biodiversitet. God fornøjelse derude!

BiodiverCity

AF JENS REDDERSEN
NATUR- OG PROJEKTMEDARBEJDER
VED NATIONALPARK MOLS BJERGE

BiodiverCity – et storskala bynaturprojekt med en unik biodiversitetsdagsorden om mere, bedre og mere sammenhængende overdrevsnatur med stort islæt af frivillighed og dokumentation.

BiodiverCity-projektet startede allerede 2014/15 og er både et meget tidligt og et meget anderledes bynaturprojekt – især ved at rumme så meget frivillighed, formidling, overvågning, græsning i byzone, unikke naturværdier, skarp fokus og stor skala. Biodiver- udtales på dansk, - City på engelsk, tryk på – City.

Nationalpark Mols Bjerge er udpeget især pga naturtyperne tørre næringsfattige græsningsoverdrev og skal skabe mere, bedre og mere sammenhængende levesteder. Mere sammenhæng skal tackle problemerne for mange plante- og dyrearter – at de er fanget i små, isolerede og derfor sårbare bestande. Men arealkonkurrencen er hård og skærpet – bolig, erhverv, infrastruktur, friluftslivsanlæg, udtagning af lavbundsjord til klima- og miljøformål (men ringe natur), skovrejsning og – endelig biodiversitetsnatur.

Vision: Hestesko af overdrev på sand rundt om Ebeltoft Vig

Vi arbejder for en vision om "overdrevs-hesteskoen rundt om Ebeltoft Vig", som er realistisk, da hele "hesteskoen" fra Dragsmur over Mols, Femmøller, Feldballe, Krakær, Egsmark til Øer overalt har sand. Men af praktiske årsager (størrelse og forskellige arealanvendelse og lodsejertyper) er opdelt i 3 etaper:

1. Mols Bjerge mod øst, hvor meget er natur og ejet og drevet af Naturstyrelsen, Molslaboratoriet og Den Danske Naturfond/Nationalpark Mols Bjerge. Her har vi ad to omgange købt ca. 100 ha og lagt ud i rewilding-inspireret græsningsdrift med store naturværdier.
2. Femmøller-Feldballe-Egsmark med store jagt-, plantage- og hesteejendomme ("Vild med Vildt"-projektet). Er netop gået i gang her – kortlægger naturpotentiale.
3. BiodiverCity-projektet (2014 -) på Ebeltofthalvøen (Øer, bag om Ebeltoft C til Egsmark) præget af urbane arealanvendelser og lodsejertyper.

Hvad og hvorfor?

I BiodiverCity ønsker vi, at sikre sammenhængende hede- og overdrevsnatur i et 12 km langt bånd fra Øer, bag om Ebeltoft C til Egsmark. En lang række arter, fx vilde blomster, græshopper, snudebiller og sommerfugle lever kun i denne naturtype. Sjældne arter er oftest sjældne, fordi de mangler levesteder, især større, bedre og mere sammenhængende områder. Det sikrer nemlig større og dermed mere robuste bestande. Og det skal være levesteder af samme slags, fordi det netop skal være levesteder for samme truede arter, derfor fx ikke mose eller skov. I 2021 dokumenterede NPMB fx, at den truede Lille Lynggræshoppe ikke længere i kun findes på Mols, men spredt i hele "hesteskoen" (Reddersen m.fl. 2021).

Arealerne er private og offentlige og indsatsen båret af frivillighed, gode oplevelser og medansvar for biodiversiteten. Syddjurs Kommune og Nationalpark Mols Bjerge står for projektet. Vi er pt oppe på over 120 ha med frivillige naturplaner om overdrevsnatur.

Det store landskab ved Kvadrat fremtræder vist smukt for de fleste, også med sti, vimpler og Olafur Eliassons "himmelspejle".

Formidling til borgere, fagfolk og lodsejere

Vi dokumenterer habitatkvaliteten som overdrev tæt. På alle 120 ha projektarealer kortlægges floraen til bedømmelse som naturtype og levested. Mange sjældne arter er uhyggeligt kræsne. En florakortlægning vil fx vise, hvor planten Pimpinelle vokser – og dermed levestedet som sommerfuglen Pimpinelle-Køllesværmer.

Vi eftersøger sjældne arter her, fx nationalparkens 20 særlige og truede arter under Top20-projektet (fx Gråbåndet Bredpande, Lille Lynggræshoppe, Smalbladet Klokke og Knopnellike). Frivillige naturfolk hjælper ved at indberette fund til www.naturbasen.dk, og alle data herfra formidles under vores platform (www.ebeltoftnatur.dk). Her kan enhver lodsejer se artslisten fra sit område eller endog matrikel. Det demonstrerer klart, hvor store nationale naturværdier som sikres via den biodiversitetsrettede drift på BiodiverCity-arealerne.

Vi laver unikke aftaler med hver lodsejer via "frivillige naturplaner", både store og små arealer og kun arealer med overdrevs-potentiale. Der er ingen binding i aftalerne, så vi skal motivere dem – det er heldigvis meget let, og der er god tilslutning og positiv opbakning overalt. Det er en beroligelse, at byzone-arealer juridisk ikke kan "gro ind i §3-beskyttelse".

Naturplanen indeholder typisk arealudpegning, naturplejeindsats fx kratrydning/træfældning (betaler NPMB), slåningspraksis (slåning kun 1x årligt sep-okt og gerne opsamling af hø), fem gode råd og forslag om slåningsområder til fortov, kundeindgang og off. sti, der viser at det er langt og vildt med vilje. Dertil laver vi, til hvert område, en unik informationstavle på A3-kortbord om projektet og netop dette areal.

Vi afholdt 5-års jubilæumstræf på Kvadrat i efteråret 2021. De første deltagere var et stærkt hold – med Kvadrat, Sallling Group Bøgehøj, Skomø, Holmriis El, Gf. Svarthøjene og Schjerning Farver samt Syddjurs Kommune. Senere er fx DjursBo, Øer Maritime Feriecenter og Danhostel Ebeltoft kommet til.

Græsning i byen

Græsning, hegning, færsel med græsningsdyr og husdyrvelfærd på magre naturarealer er et stort emne i tiden. NPMB og Syddjurs Kommune har begge aftalt og betalt hegning på en række projektarealer, både i og omkring byen. De afgræsses primært af private dyreholderes islandske heste, sjældnere får, men som udgangspunkt uden tilskudsfordring, men her flyttes dyrene også rundt, da foldene er for små til helårsgræsning. Kun gode erfaringer med dyr, dyreholdere, effekt og publikums-/nabo-reaktioner.

BiodiverCity - blomstrende bånd gennem byen

Projektlogo, som bruges på infotavler, ppt-foredrag, foldere, hjemmeside mv.
Designet 2015 af Erik Muff Reinert, Helgenæs.

Følg os på: facebook.com/SocialdemokratietiSyddjurs

Status og fremtidens udfordringer

Status er god, vi får stadig nye arealer ind og arbejder især på nye arealer i "hullerne" i sammenhængen. Tilslutning hos lodsejere er god, men de private er travle. Syddjurs Kommune har helt fra starten været en fantastisk samarbejdspartner, og der er kendskab og tilslutning fra alle partier.

Det er altid let, at lave begejstring i projektstarten, men sværere at holde opmærksomhed og gejst i den lange driftsfase. Vi forsøger løbende, at eftersøge og finde "nye vigtige fund af arter", som vi så formidler i pressen og nævner lodsejer. Undervejs kom græsningen til. Men hvad kan være inspirerende om 5 år?

Mere om projektet

Se mere på projekthjemmesiden: https://nationalparkmolsbjerge.dk/udvikling-og-samarbejde/projekter/projektside-natur/biodivercity/ - her bl.a. alle info-tavler ved private og offentlige lodsejere.

Se formidlingen af de mange fundne arter på www.ebeltoftnatur.dk – prøv fx "filtre" med "rødlistede arter" og "sjældne arter". Veksel evt ml. kvadrat- og matrikel-visning. Slå signaturforklaring til på kortet øverst til højre. Højreklik på kvadrat/matrikel og få hele artslisten her.

Reddersen J & Hertz AE 2020: BiodiverCity – 13 km habitatkorridor for sjældne arter i byområde. – Jord & Viden 27: 105-110.

Reddersen J, Werling L & Kjærby H 2021: Den sjældne og truede Lille Lynggræshoppe (Omocestus haemor¬rhoidalis) i Nationalpark Mols Bjerge – nye eftersøgninger, fund og status 2020-21 – Flora og Fauna 126: 17-21.

Reddersen J 2021: Kortlægning af biodiversitet i BiodiverCity-projektet. Biodiversitetsplatform www.ebeltoftnatur.dk, resultater fra Hitjagt 2020 og etablering af Ebeltoft Entomologgruppe. – Naturrapporter fra Nationalpark Mols Bjerge 33, 24 s. - Link

Kun, hvor florakortlægningen finder planten Pimpinelle, kan Pimpinelle-Køllesværmer yngle.

Virksomhederne opfordres til at markere, med slået sti og infotavler, at "langhårede" arealer ikke er sløsethed men vildt med vilje og formål, her ved Schjerning Farver.

EU's biodiversitetsstrategi

AF NIELS FUGLSANG ❖ MEDLEM AF EUROPA-PARLAMENTET

Jeg husker, dengang en køretur på motorvejen også indebar rigelige mængder sprinklervæske og en vinduesvask. Forruden var på turen forvandlet til en insektkirkegård. Når jeg i dag kører på motorvejen, er hyppige bilvaske ikke længere nødvendigt. Det er dog et udtryk for en forringet biodiversitet.

I maj 2020 offentliggjorde EU-Kommissionen EU's biodiversitetsstrategi. Strategien handler om at beskytte naturen og genskabe biodiversiteten i det europæiske landskab - og det er der hårdt brug for. Vi mister nemlig natur som aldrig før, fordi den menneskelige aktivitet ikke er bæredygtig. Blandt konsekvenser er et fald på mere end 60 pct. i den globale population af vilde dyrearter henover de sidste 40 år, mens 1 millioner andre arter er i risiko for at uddø lige nu.

Blandt de ting man vil sætte i gang, er udpegningen af Natura 2000-områder. Natura 2000 er det største netværk af beskyttede områder i verden og dækker lige nu 18 pct. af EU's landareal og mere end 8 pct. af dets havareal - blandt andet seks områder i Syddjurs kommune, som er kendt for sin smukke natur. Den har jeg selv oplevet mange gange. Ikke mindst på mine cykelture, som jeg hver sommer kører under overskriften "Fuglsang i den grønne førertrøje", hvor jeg gerne lægger vejen forbi Mols Bjerge. Senest var jeg med borgmester Michael Stegger på besøg hos Karpenhøj Naturcenter, hvilket var en stor oplevelse.

Natura 2000-områderne er et fristed for Europas mest værdifulde og truede arter og levesteder. Og EU-Kommissionen har en målsætning om, at beskyttede land- og havområder skal udgøre hele 30 pct. af EU's areal. Af andre tiltag er også at genskabe vilde skov-, jord- og vådområder. Det forbedrer dyr, insekter og planetens levebetingelser, og når naturen er sund, beskytter og giver den bedre.

Biodiversitet og klimakrisen hænger sammen og forstærker hinanden. Når vores biodiversitet forringes, gør også vores klima og omvendt. Strategien bidrager til at opfylde EU's klimamål for 2030 og gavner samtidig også mennesker. Natura 2000-programmet anslås f.eks. alene at skabe 104.000 direkte jobs i forvaltning og bevaring af de beskyttede naturområder, mens fremtidige biodiversitetsbehov mere overordnet forventes at kunne skabe op mod 500.000 jobs inden for også landbrugs- og turismesektorerne.

Derfor bør vi satse på biodiversiteten af mange grunde. Syddjurs har meget at byde på, også her, og mine oplevelser, erfaringer og snakke i Syddjurs har givet mig et godt input til arbejdet for at fremme netop den dagsorden i EU.

Aurora han
Foto Westy Esbensen

Biodiversitet i kirkens have

af Susie Kierkegaard ❖ Grundlægger af Sommerfuglebevægelsen

Syddjurs er en dejlig kommune, med skøn natur.
Men er der blevet mere stille derude?
Summer bierne ikke nær så højt som tidligere?
Hvor er sommerfuglene? Høre du lærkesangen tydeligt?

Vi har mistet 12 sommerfuglearter siden 1950. Der er ikke så mange fugle længere og man taler om at insektmassen er faldet med 70 %.

Insekter er jo dem som fuglene laver af, det er dem frøerne lever af, mus og flagermus, pindsvin og ræve, ja vi er alle afhængige af insekterne.

Det kan godt være vi er bange for bænkebidere og irriterede på myg, men et svalepar har brug for 1 million insekter i ynglesæsonen for at få deres unger på vingerne.

I stedet for at give op, må vi troppe op!

Hvad kan vi gøre?

Jo der er nogle ret enkle ting vi kan gøre.

For det første er gift lavet til at slå ihjel med, så hvis vi holder op med at sprøjte med pesticider, så er noget reddet.

Så kommer det som er svært. 30 % af vores natur klarer sig godt. Det gør den fordi den trives fint med gødning. Vi har for eksempel 6 sommerfuglearter som lever på brændenælder, de trives, for brændenælder kan godt tåle gødning. Men Jellingestenene er blevet pakket ind, fordi der er for meget ammoniak i luften fra de 30 millioner grise vi producerer om året.

Vi kan ikke pakke vores overdrev ind. Overdrev er den naturtype som er mest artsrig, men den kræver næringsfattig jord. 70 % af vores natur har det dårligt, og det er blandt andet fordi, der findes meget få områder med næringsfattig jord, som vores overdrev de har. Virkeligt mange arter lever på planter som kræver næringsfattig jord.

Syddjurs har nogle af Danmarks fine overdrevsperler, men der er kun omkring 1 % natur, som er overdrev tilbage i Danmark.

Vi mennesker fylder rigtigt meget.

Så hvad kan vi gøre?

Hvordan tropper vi op og redder skønheden ved en artsrig natur?

I 2017 var jeg i Berlin med min familie og i Kreuzberg så jeg et blomsterbed med kål, kamille, morgenfruer, solsikker og vilde planter. Der var masser af bier, sommerfugle og andre insekter. Det var klos op ad en trafikeret vej, og jeg tænkte; "Hvis de kan her, så kan vi alle steder." Så tog jeg hjem og stiftede Sommerfuglebevægelsen.

Jeg blev opmærksom på at der findes et sted i Danmark, hvor mennesket fylder mindre end det plejer at gøre; nemlig på kirkegårdene. For hvert nyt gravsted som oprettes, bliver der nedlagt 4 – 5 andre, fordi folk hellere vil brændes og have deres aske spredt over havet eller sat ned i skoven.

Kirkegårdene kunne blive insekternes Noahs ark. Vi kan bruge den ekstra plads til at dyrke hjemmehørende arter, arter som vores insekter har brug for som værtsplanter til deres larver.

Min morfar lærte mig, at rykke løgkarse op i haven, fordi det var ukrudt.

Nu ved jeg at det er Auroras værtsplante, så nu samler jeg frø og sår mere løgkarse i min have, for jeg vil gerne dyrke sommerfuglelarver. Aurora er den smukke hvide sommerfugl, der flyver i foråret. Hannen har orange vingespidser. Aurora betyder morgenrøde og lad os håber, at vi kan skabe en ny begyndelse for, at bevare et rigt insektliv, så vi også har et rigt fugleliv i fremtiden.

Heldigvis lykkes det, at sprede nogle frø via de oplæg jeg har holdt om Sommerfuglebevægelsens arbejde. Ved Johannes kirken i Vejle er man i gang med, at lave 'De hellige haver' hvor der skal være plads til biodiversitet.

På Østre Kirkegård i Vejle indviede vi sidste år i maj 2021 et sommerfuglebed, som er et stop på Inger Christensens digterrute. Selv ruten blev indviet fredag d. 6. maj 2022 og vi laver et nyt vildengbed ved siden af vores første bed d. 12. maj, hvor der tidligere var et stort familiegravsted.

I Vejen kommune er Ritta Kloppenborg og Birgit Brink Lorenz i fuld gang med om de kan få mere biodiversitet ind på kirkegårdene.

Det breder sig og en dag er kirkegårdene måske insekternes Noahs ark.

Koed Kirke

Sommerfuglebevægelsen er en frivillig social forening, som har to formål:

1. at redde sommerfuglene ved at få folk til at så og plante flere sommerfuglevenlige planter; værtsplanter for larverne og nektarplanter for sommerfuglene.
2. Vi laver ensomhedsforebyggelse ved, at lave inkluderende byrum, til glæde for både insekter og mennesker.

Det seneste er et sommerfuglebed på Østre Kirkegård i Vejle, der også er et stop på digterruten til ære for Inger Christensen.

NYT FRA JERES REPRÆSENTANT I REGIONSRÅDET

AF ELSE SØJMARK ❖ MEDLEM AF MIDTJYLLANDS REGIONSRÅD

En spændende og lærerig opstart

Jeg er faldet godt til i det nye regionsråd og i min nye S-gruppe.

Det har været en travl, men en spændende og lærerig tid. Siden sidst er jeg nu også startet op i bestyrelserne for Erhvervshus Midtjylland og Randers Social- og Sundhedsskole. Fokus er meget på den massive mangel arbejdskraft både i den offentlige og den private sektor.

I Udvalget for Nære Sundhedstilbud har vi løbende mange sager oppe at vende, hvoraf flere kan have jeres interesse. Jeg vælger her at skrive om et par stykker. Og husk, I er altid velkomne til at kontakte mig, hvis I har noget på hjerte.

Frivillig førstehjælp ved hjertestop

Hurtig hjælp ved hjertestop er afgørende. Trygfondens hjerteløberordning startede op for tre år siden. I de forløbne tre år har vi fortsat også haft 112-førstehjælpere. Regionsrådet besluttede nemlig, at de skulle alarmeres i en overgangsperiode, indtil hjerteløberordningen dækkede områderne. 112-førstehjælpere kunne så med tiden skifte til hjerteløberordningen / app'en, hvis de fortsat ville kaldes til hjertestop. I hjerteløber-app'en kan man nemlig se, om løberne er i området og reagerer på alarmen. Det kan man ikke ved 112-førstehjælperne.

Hjerteløberordningen er en succes og nu meget udbredt. TrygFonden reklamerer løbende i TV for ordningen. Knap halvdelen af 112-førstehjælpere har også allerede skiftet til at være hjerteløbere og anvende hjerteløberappen. Tiden er derfor inde til fuldt ud at anvende hjerteløberappen og nedlægge 112-førstehjælperordningen.

Udvalget for Nære Sundhedstilbud (mit udvalg) og efterfølgende regionsrådet, har derfor besluttet at nedlægge 112-førstehjælperordningen, men også at bevare udvalgte hjertestarterskabe, som regionen driver. De kan supplere de private hjertestartere, der er offentligt tilgængelige i de forskellige områder. Trygfondens hjerteløberne kan nemlig også henvises til dem. Alle 112-førstehjælpere opfordres til efter nedlæggelsen at tilmelde sig hjerteløberordningen. Det håber jeg de gør, for der er brug for dem.

Dialog om Nærhospitaler

Regeringens udspil med op til 20 nærhospitaler er del af udviklingen af det nære sundhedsvæsen. Nærhospitalerne skal være borgerens indgang til sundhedsvæsenet og være med til at sikre let og lige adgang til bedre sundhed for alle regionens borgere.

Regeringen har konkret foreslået placeringen af 13 nærhospitaler, de 3 i Region Midtjylland, i Skive, Grenaa og Tarm. Placeringen er ud fra en overordnet vurdering af bl.a. befolkningsgrundlag, afstand til akutsygehuse og sygdomsbilledet i områderne.

Forventningerne til de nye nærhospitaler er mange og forskellige. De skal løse opgaver på borgernes præmisser, så de bl.a. ikke behøver køre langt til hospitalet, hvis noget kan klares lokalt.

Med hensyn til de resterende syv nævnes det, at flere nærhospitaler kan forventes at blive etableret ved tilpasning af eksisterende tværsektorielle sundhedshuse.

For at være på forkant skal vi have afdækket potentialer og muligheder, først for de 3 i Skive, Grenaa og Tarm og dernæst med øje for evt. resterende, der kan komme i spil. Det skal ske i dialog med kommuner, patientorganisationer, faglige miljøer og praksissektoren.

Regionsrådet besluttede derfor på møde den 27. april, at kommunerne Skive, Norddjurs og Ringkøbing-Skjern indledningsvis inviteres til en dialog på administrativt niveau, efterfulgt af en dialog med alle 19 kommuner, i regi af sundhedsklyngerne, for at afdække muligheder og potentialer.

I beslutningen indgår, at der i dialogen kan inddrages evt. andre muligheder for at styrke det nære sundhedsvæsen. Vi skal nemlig tænke nyt, og vi skal gøre det sammen, hvis vi skal gøre en forskel i det nære sundhedsvæsen.

En pulje på 4 mia. kr. forventes at blive slået op i andet halvår af 2022. Det er kommuner og regioner, der søger midlerne sammen. De er til bygninger, materiel og IT-investeringer.

1Inden der skal søges, vil vi modtage en nærmere beskrivelse af, hvilke funktioner og patientgrupper regeringen lægger op til skal behandles i nærhospitalerne.

De relevante fagudvalg vil i juni få en indledende status på afdækningen, herunder på Sundhedsstyrelsens arbejde med at definere etableringsgrundlaget.

Jeg ser frem til, vi tager hul på dialogen, og ikke mindst til den forskel de nære sundhedstilbud generelt kan gøre til gavn for borgerne i regionen som helhed og de udsatte områder og borgere i særdeleshed.

FOLKETINGET

AF LEIF LAHN ❖ MEDLEM AF FOLKETINGET ❖ FORMAND FOR DEN SOCIALDEMOKRATISKE FOLKETINGSGRUPPE

Sommeren nærmer sig, men der arbejdes fortsat på fuld damp i Folketinget

Når man mærker forårsvarmen og går på arbejdet tidlig morgen i solskin, så får man flere kræfter og bliver i bedre humør. Og det er godt, fordi der faktisk politisk er ret meget at lave lige nu, og vi har brug for lidt ekstra kræfter i forhold til alle de ting, der er på den politiske dagsorden.

I skrivende stund er vi i valgkamp i forhold til afstemningen om forsvarsforbeholdet. Noget der fylder meget på Christiansborg, og som vi bruger rigtig megen tid på. Dette emne vil jeg berøre næste gang, for så kan vi ud fra afstemningen bedre se, hvor det så er, vi står, og tage resultatet til efterretning. Men når det så er sagt, så hænger det lidt sammen med vores udenrigspolitiske situation. En verden i forandring, et Europa der er i krig, et Balkanområde som bekymrer mange, og et Nordafrika, som det har vores store interesse at bevare rimelig stabilt. Med eller uden Forsvarsforbeholdet, så skal vi forholde os til det, og netop derfor har vi valgt at bruge flere penge til vores forsvar. Vi er nødt til at stå så stærkt som muligt i en foranderlig verden, men vi er også nødt til at sende et signal til vores venner i Nato og Europa, at vi ikke kun vil nyde, men også yde.

Klimapolitikken er ekstrem vigtigt, ikke kun pga. af vores fremtidige generationer, men lige nu spiller den også ind i hele vores sikkerhedspolitiske diskussion. Vi skal gøre os fri af Putins gas, og derfor haster det måske mere end mange gik og troede. I 2019 satte vi os et ret flot mål om at reducere CO2 udslippet med 70% i 2030. Tre år efter har vi taget beslutninger, som gør, at vi er halvvejs, og vejen mod at blive helt CO2 neutral i 2050 er inde for rækkevidde.

Vi har andre flotte mål som to nye energiøer i Nordsøen, 1 mio. elbiler inden 2030 og meget mere. Men da det haster grundet krigen i Ukraine, skal vi også turde tage de hurtige løsninger, hvor vi skal lave hurtige processer i forhold til anlæg af evt. flere solcelleanlæg. Hvis der ikke er lokal modstand, og de eneste der ser spøgelser, er en styrelse, så burde vi nok her trække lidt hurtigt på aftrækkeren.

Jeg ved, man har set en modstand mod naturnationalparker, men hvis vi mener noget med at bevare vores natur og det fantastiske dyreliv, vi ser derude, så skal der altså handling til. Derfor er det også, vi ønsker flere naturnationalparker og mere urørt skov, og vi gerne så en udtagelse af 100.000 hektar lavbundsjord og randarealer. Det er klart, når man gør disse ting, så skal lokalbefolkningen og de lokale byrådspolitikere høres og inddrages, ellers bliver det meget svært at nå målene.

Så ud over den voksende bekymring om krigen i Ukraine, og vores store arbejde med klimaet, så er der også mange tanker i gang om hele velfærdsdiskussionen. Her er jeg meget skuffet over Venstre, som ikke vil støtte vores tanke om en velfærdslov. Den siger ret simpelt, at kommer der flere ældre, flere børn og flere personer, der skal have omsorg og hjælp, ja så skal vi have mere personale. Hvem kan dog ikke mene det??? Det mener Venstre åbenbart ikke, og det har vi desværre ikke et flertal til.

Vi har nået rigtig meget,
men der er meget mere at gøre endnu.

Jeg ser virkelig frem til den kommende sommer og vil være helt klar efter sommer, hvor det snart kun er spørgsmål om tid, før der kommer et valg. Hvornår ved jeg ikke, men jeg vil sammen med alle jer være helt klar til endnu engang at sikre danskerne en god regering, som har det enkelte menneske i fokus. Jeg håber at se så mange af jer som muligt til kommende by og sommerfester, og håber I vil skrive til mig og invitere mig til eventuelle spænende arrangementer, så vil jeg prioritere det og dukke op.

Rigtig god sommer til jer alle.

SOCIALDEMOKRATIET
SYDDJURS-VEST

AF ANNI PLANNTHIN MOGENSEN ❖ FORMAND

Mit navn er Anni Plannthin Mogensen og er den nye formand for Syddjurs-vest. Jeg er 46 år gammel, har to voksne piger, og bor i Ryomgård med min mand. Til daglig er jeg ansat som pædagogisk assistent i Kolind Børnehus og er tillidsrepræsentant for FOA. I min fritid går jeg til taekwondo og hygger med familien og vores 2 hunde.

Som formand vil jeg gerne gøre noget ved nedenstående punkter:

Synlighed

Jeg synes, at vi skal sørge for, at Socialdemokratiet i Syddjurs-vest skal være mere synlig. Både med det vi sender ud, men også når vi er nogle steder til møder og debatter m.m. Vi må gerne gøre opmærksom på os selv, vi har ikke noget at skamme os over. Og ved at blive mere synlig i vores område, kan vi måske også få flere medlemmer, håber jeg.

Ved vores møder og debatter er det vigtigt, at vi hjælper byrådet og politikkerne med, hvad der rører sig i vores område, så derfor, kammerater, er det super dejligt, at der kommer så mange, der har lyst til at lave politik sammen med os.

Samarbejde

Jeg synes, det er vigtigt, at vi har et godt samarbejde med vores medlemmer i Syddjurs-vest, byrådet, bestyrelsen i Ebeltoft, vores Fællesledelse og Djurslandskredsens bestyrelse, og det er noget, jeg vil arbejde for.

Landdistrikterne

Det er en vigtig ting for mig, at vi hele tiden tænker på at Syddjurs-vest er et stort område. Vi har flere landdistrikter, som nemt kan blive "glemt", ikke fordi vi ønsker det, men fordi vi ikke lige får tænkt over det. Derfor synes jeg, at vi skal begynde at arbejde hen imod at Syddjurs- vest ikke kun indeholder de store centrale byer, men også oplandet.

SIDEN SIDST I BYRÅDET

AF OLE S. HANSEN ❖ POLITISK ORDFØRER

Der er sket meget ude i verden, siden sidste udgave af Socialdemokraten udkom. Der er udbrudt en frygtelig krig i Europa.

Selvom vi fysisk ligger langt fra krigshandlinger, vold og ødelæggelser, mærker vi også konsekvenser her i kommunen. Vi har gennem de seneste måneder modtaget en stor gruppe ukrainske flygtninge, hvilket i sagens natur har været en stor opgave for kommunen. Men samtidig har der været en kæmpe opbakning fra borgere og frivillige, der på forskellig vis har hjulpet med at skabe rammer og tryghed for mennesker i nød.

En konsekvens af Putins vanvid, er også, at vi i den vestlige verden må styrke vores forsvar. For i alt 19 mia. kr.! Et meget højt beløb, der i stedet kunne bruges på at understøtte og udvikle vores velfærdssamfund! Det kommer naturligvis til at påvirke de økonomiske rammer for drift af kommunerne. Finansminister Nikolaj Wammen har for nylig udtalt, at kommunerne ikke skal regne med, at der bliver tilført flere midler udover midler til fremskrivning af demografien. Det sidste vil jeg komme ind på senere.

Vi er i byrådsgruppen kommet rigtigt godt i gang med det politiske arbejde. Der har i de første måneder været mange orienterende punkter på de forskellige dagsordener. Det er naturligt, også i en situation hvor mange byrådsmedlemmer er kommet i nye udvalg og med 12 helt nye medlemmer af byrådet.

Det er min oplevelse, at vores byrådsgruppe fungerer rigtigt godt. Specielt er de to nye medlemmer, Sidse Vangsted og Casper Grud Nielsen gået ind i arbejdet med ildhu og med et ønske om at gøre en forskel. Der er i gruppen høj faglighed, og alle læser sig godt ind i sagerne, hvilket gør os velforberedte og stærke i de politiske diskussioner.

På byrådsmødet i april fremsatte vi i Socialdemokratiet et forslag om at få afdækket, hvilke dokumentationskrav vi som kommune stiller i hjemmeplejen. Vi ønsker at finde ud af, hvor meget arbejdstid vores ansatte bruger til dokumentation, i stedet for at yde konkret hjælp i det daglige for vores ældre borgere. Forslaget blev oprindeligt diskuteret på et medlemsmøde i Rønde, hvilket der kom et byrådsforslag ud af. Vi foreslog de andre partier at være medforslagsstillere, hvilket alle partier ønskede, og forslaget blev vedtaget. Vi venter en god og grundig analyse af dette.

I skrivende stund arbejder en gruppe af medlemmer med Casper Grud i spidsen med at formulere forslag til forbedringer på skoleområdet. På dette område har debatten for længe handlet om justering af procenter i tildelingsmodellen. Vi vil i stedet fokusere på konkrete indsatser, bl.a. omkring inklusion og stigende sårbarhed og skolefravær. Jeg venter mig meget af dette arbejde og håber, at det hurtigst muligt kan udmøntes i konkrete politiske forslag og resultater.

Ellers vil de kommende måneder blive præget af lokalplanssager. Ikke mindst solcelleprojekter og lokalplanlægning af nye sommerhusområder vil fylde meget. Og inden længe skal byrådet beslutte, hvordan den nye skole i Hornslet skal se ud.

Forude venter også budgettet for 2023, hvor vi skal sikre, at vores velfærd styrkes og ikke udhules.

Økonomien i Syddjurs kommune er udfordret af, at vi bliver flere børn og flere ældre. Problemet er, at vi ikke oplever, at de statslige tildelinger følger med denne udvikling for Syddjurs kommunes vedkommende. Dette har vores borgmester Michael Stegger påpeget i KL og internt i partiet på Christiansborg.

Jeg vil afslutningsvis opfordre alle til at kontakte os og stille spørgsmål til os i byrådsgruppen. Ligesom det er muligt at deltage i gruppemøderne, der er åbne for alle medlemmer.

SOCIALDEMOKRATIET, FÆLLESLEDELSEN

AF JAN BRUNO JENSEN ❖ FORMAND FOR FÆLLESLEDELSEN

Først tak til dem som på vores generalforsamling stemte på mig. Jeg vil gøre alt for at indfri jeres forventninger.

Mit motto er, at alle medlemmerne i Socialdemokratiet i Syddjurs skal høres.

Jeg mener, at der er fire områder som Fællesledelsen skal arbejde på.

Sparringspartner for Byrådet

For at vores byråd kan fungere, er det vigtigt, at der er et godt samarbejde imellem Fællesledelsen og byrådsgruppen, og det er Fællesledelsen ansvar at komme med input til gruppen.

Forberedelserne til kommunalvalget 2025

Disse forberedelser skal vi allerede begynde på nu. Vores mål skal være flere der opstiller og gerne flere kvinder, og vi skal ud at finde kandidater i alle Syddjurs områder, sådan at vi sammen står stærkt i 2025.

Jeg har en stor forventning om, at vi til det næste kommunalvalg får 9 mandater ind, beholder selvfølgelig borgmesterposten og har fået to udvalgsformænd, men det kræver, at vi begynder nu, og jeg ved dette er tilfældet flere steder i kommunen. Jeg har et ønske som fællesledelsens formand at være med hele vejen, og derfor stiller jeg ikke op til det næste kommunalvalg.

Flere medlemsaktiviteter

Fællesledelsen i samarbejde med de to partiforeninger bør være mere synlig for alle medlemmer i Socialdemokratiet i Syddjurs.

Sammenlægningen af de to partiforeninger i Syddjurs

Det er meget vigtigt, at vi omkring en evt. sammenlægning husker på, at der er følelser ind over for alle parter. Derfor skal det gøres rigtigt, men hvad er rigtigt? Det er der helt sikker mange meninger om, og derfor skal en evt. sammenlægning

gå efter de tre T'er: -Ting Tager Tid - og man skal ikke forvente, at vi i løbet af de første år finder en model, som vi alle kan leve med.

Jeg vil som formand bruge den tid, der er nødvendig for at finde den rigtige model, og det sammen med det udvalg, som er nedsat i denne proces. En model, som alle kan leve med, og det er ikke vigtigt for mig, hvor hurtigt vi finder den rigtige, men mere at vi sammen finder den bedste.

Jeg vil som formand have en forståelse for de hensyn, som skal tages i begge partiforeninger. Dette er ikke kun til glæde for Ebeltoft – Rønde – Hornslet, men for hele kommunen, og jeg vil stå inde for at alle områder skal inddrages i denne proces, og derfor er det også meget vigtigt at pointere, at vi skal kun have en sammenlægning, hvis vi kan se, at det er en fordel for alle vores medlemmer.

Valget til formand for Fællesledelsen skal ikke være et valg omkring for eller imod en sammenlægning, men et valg om at stykke vores Fællesledelse.

Foruden har jeg selvfølgelig nogen ideer som bl.a. er:

Fællesledelsen skal være mere synlig, end den har været før. Dette kan gøres ved at nedsætte nogle udvalg på bestemte områder og invitere folk ind i denne proces, og her tænker jeg både medlemmer, men også ikke-medlemmer. Det, der er vigtigt, er, at et udvalg får de rigtige arbejdsforhold, sådan at deres arbejde kan hjælpe vores byråd og Fællesledelsen i deres videre arbejde.

Fællesledelsen skal sammen med de to partiforeninger være dem, som sætter flere kampagneaktiviteter i gang i løbet af et år, sådan at vi kommer ud i alle kroge i Syddjurs, og dermed viser borgerne, at vi i Socialdemokratiet står sammen, og vi vil få lettere med at komme til orde i vores lokale presse. Vi vil dermed blive mere synlige, og vores synspunkter bør komme til udtryk flere gange hen over året. Jeg mener også, at det Fællesledelsen ansvar, at vi er synlige, bl.a. ved at deltage i forskellige møder rundt i kommunen, men også ved regionale og nationale arrangementer, således at vores fælles synspunkter bliver hørt.

Et vigtigt område er, at vi er mere synlige omkring den politiske dagsorden, hvilket vi kan gøre ved at holde åbne møder, hvor alle er velkomne, rundt i hele kommunen, samt at indbyde til snak med de partier som vi samarbejder med. Både nuværende eller kommende.

Husk på, at det jo kun er mine ideer, og det hele jo i bund og grund er Fællesledelsen, og dig som medlem, der bestemmer, hvad der skal gøres, og jeg vil gøre alt for at alle bliver hørt.

Jeg er som formand en person, som lader alle komme til orde, og har en stor respekt for andres meninger. Jeg er god til at se det hele fra oven af og god til at finde kompromiser. Som formand er jeg også god til at støtte op om ideer, og jeg sørger for at alle kommer i mål.

Jeg er ikke bange for at sige mine meninger, men er også en god lytter og gør alt for at få alles meninger frem i lyset og ud fra dette tage min endelig beslutning.

Min store erfaring kommer fra min tid som fællestillidsrepræsentant og som formand for Socialdemokratiet Syddjurs VEST. Jeg har en erfaring omkring den proces, der er omkring kommunalvalg, idet jeg var en del af forhandlingerne på selve valgnatten.

Jeg er 56 år og gift med Jeanette på 19. år og bor i Rønde.

INDFLYDELSE

Gruppemøder

Du kan få indflydelse på Socialdemokratiets politik i Syddjurs Kommune ved at deltage i de åbne gruppemøder, der holdes før byrådsmøder og udvalgsmøder. Alle medlemmer er velkomne.

Coronarestriktioner kan dog begrænse deltagertallet, men aktuelt slipper vi formentlig for det.

Gruppemøde før udvalgsmøder	Gruppemøde før byrådsmøde
Mandag d. 6. juni (2. pinsedag)	Mandag d. 20. juni
Mandag d. 15. august	Mandag d. 29. august
Mandag d. 5. september *(før 1. behandling af budget)*	Mandag d. 19. september
Mandag d. 3. oktober *(før 2. behandling af budget)*	Mandag d. 10. oktober

Hvis man vil deltage i gruppemøde før byrådsmøde, skal man ikke tilmelde sig. Evt. Coronarestriktioner kan dog nødvendiggøre tilmelding.

Hvis man vil deltage i et gruppemøde før udvalgsmøder, skal man tilmelde sig hos:

Gruppeformand Michael Aakjær på mail: mica@syddjurs.dk eller tlf.nr.: 2372 6804.

Her kan man også få oplyst mødested og tidspunkt.

Som hovedregel holdes møderne mandage kl. 19.00 i 3F, Solsortevej 9, Rønde.

Der bliver stadig holdt gruppemøder rundt i kommunen, så derfor skal lyde en kraftig opfordring til at tilmelde sig mailllisten, så man ikke går forgæves og møder op i Rønde, mens mødet holdes et andet sted i kommunen.

I forbindelse med åbne dialogmøder, der altid ligger lige før gruppemødet, omdeler vi flyers i den pågældende by, hvor mødet afholdes.

Socialdemokratiet Syddjurs Vest

Café-møder	lørdage kl. 10.00-12.00 på Kulturhotellet, Hovedgaden 10, Rønde: 25/6, 27/8, 24/9 Der udsendes mail ca. 14 dage før mødet med hvilket byrådsmedlem, der deltager, samt sted.
Bestyrelsesmøde	på Kulturhotellet: Tirsdag d. 14. juni og mandag d. 8. august kl. 19.00-21.00.
Aktivitetsplaner	for Socialdemokratiet i Ebeltoft og Omegn og Socialdemokratiet Syddjurs Vest kan ses på: www.syddjurs-s.dk/

HAR VI DE RIGTIGE OPLYSNINGER PÅ DIG SOM MEDLEM?

AF SVEND ERIK KJÆR LAURSEN ❖ WEBREDAKTØR OG MEDLEM AF REDAKTIONSGRUPPEN

I maj måned har partiforeningen i Ebeltoft forsøgt at kontakte alle medlemmer personligt for at inviterer dig til en Workshop.

Det er sket ved udsendelse af mail gennem det socialdemokratiske medlemssystem www.s-aktiv.dk

Gennem dette system har vi også forsøgt at kontakte jer på det opgivne telefonnummer.

Desværre var der en del medlemmer, vi ikke fik fat i, da det registrerede nummer ikke mere var i brug, eller der manglede en mailadresse.

Vi vil derfor bede dig opdaterer dine kontaktoplysninger.

Ved at have de rigtige oplysninger kan vi bedre og hurtigere holde dig orienteret og invitere til aktiviteter.

Det er nemt at rette oplysningerne selv i www.s-aktiv.dk, men ellers kontakt kassereren i Ebeltoft Svend Erik Kjær Laursen, der gerne hjælper, tlf. 2148 6130 socsvenderik@gmail.com

Hvis du er medlem i Syddjurs Vest kontaktes Søren Holmgaard tlf. 2896 8741 holmemaj@gmail.com

SOCIALDEMOKRATIET EBELTOFT OG OMEGN
EFTER GENERALFORSAMLINGEN

AF PETER RAVN ❖ FORENINGSFORMAND

Generalforsamling i Socialdemokratiet i Ebeltoft og omegn vedtog den sidste aften i februar to vigtige forslag, der skal føre os ind i fremtiden. Formandens beretning er i sagens natur primært rettet bagud mod årets aktiviteter og konstituteret fmd. Rene Sørensen berettede således om især valgkampen til kommunalvalget og arbejdet i bestyrelsen det forgangne år. Han tog os samtidig med ind i sine og bestyrelsens tanker om fremtiden. Bestyrelsen fremsatte forslag om at nedsætte et udvalg, der skal kigge på fordele, ulemper og ikke mindst muligheder ved en evt. sammenlægning af de to partiforeninger i Syddjurs. Derudover fremsatte Carsten Nørgaard et forslag om en målrettet indsats for at øge antallet af medlemmer og skaffe flere socialdemokratiske stemmer i Ebeltoft og omegn. Som bekendt blev begge forslag enstemmigt vedtaget. Arbejdet er sat i gang. Det kommer jeg tilbage til.

Bestyrelsen blev sammensat således: Linda Brask (ny næstformand) Svend Erik Kjær Laursen (kasserer), Rene Sørensen, Sigurd Gammelgaard, Peter Ravn (ny formand), Kjeld Pedersen, Pia Vaughan (tidligere Bak) samt to suppleanter; Carsten Nørgaard og Daniel Buttenschøn, der begge deltager aktivt i bestyrelsen.

Jeg blev således valgt til ny formand for partiforeningen og har i den forbindelse mødt kæmpestor opbakning og åbenhed i alle afkroge af Socialdemokratiet. Det har været en meget stor og meget positiv øjenåbner for mig at træde ind i et parti, der er så velfungerende.

Netværk, relationer og de personlige engagementer var det første, jeg fik øje på. Dernæst baglandet, medlemmerne og selve organisationen i partiet. Alle, jeg har stiftet bekendtskab med, og det er mange, rigtig mange, har mødt mig med stor imødekommenhed og hjælpsomhed. Det vil jeg gerne sige en stor tak for! Ikke mindst til bestyrelsen i Ebeltoft og omegn - det er en flok entusiastiske og energiske medspillere, som jeg allerede har lært at kende og samarbejde godt med. Det giver mig lyst til og mod på at arbejde for god solidarisk socialdemokratisk politik lokalt og kommunalt.

Jeg har en del erfaring med at arbejde som tillidsvalgt i Danmarks Lærerforening, hvor jeg sidder i Kredsstyrelsen på Djursland og er tillidsrepræsentant på Ebeltoft skole og derigennem som medarbejderrepræsentant i Syddjurs kommune. Det er ikke nogen ulempe at få indblik i hvordan Syddjurs Kommune fungerer " indefra".

Vi skal som nævnt i arbejdstøjet nu - Vi skal have Ebeltoft mere på det socialdemokratiske landkort! Det kommer vi til at hjælpe hinanden med. Et fire-trins-arrangement er allerede sat i søen af bestyrelsen i samarbejde med Niels Gyldenlund. Vi skal inddrage vores medlemmer i ide-udviklingen, og vi forventer os meget af indsatsen. Mandag d. 16. maj starter vi med workshop for hhv. bestyrelsen og medlemmer, og jeg håber på stor tilslutning og en god start på vores lokale kampagne!

Første møde i udvalget, der skal undersøge nærmere om fordele og ulemper ved en evt. sammenlægning af Øst og Vest, er berammet til d. 24. maj, og jeg forventer en grundig bearbejdning, så medlemmerne får et ordentligt og brugbart grundlag, når/hvis de skal tage stilling engang i fremtiden. Hvordan det grundlag kommer til at se ud, håber jeg, vi får en konstruktiv debat om på flere niveauer i partiet, for det er afgørende, at vi fortsat er en velsmurt og stærk organisation i både bredden, geografisk og i dybden, politisk.

3F - din lokale fagforening

Djursland

Trekanten 30, 8500 Grenaa
tlf. 70 300 934 • E-mail: Djursland@3f.dk

Servicekontorer:
Centervej 16 | 8963 Auning
Solsortevej 9 | 8410 Rønde

FH ØSTJYLLAND

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

Løn, ferie og pension kommer *ikke* af sig selv!